

Evalueringsrapport høst 2025: PED115 Skolens læringsmiljø

Åge Diseth, emneansvarlig/foreleser

Emne: PED115 - emnerapport 2022 høst **Tittel:** PED115 Skolens læringsmiljø

Emneansvarlig/foreleser: Åge Diseth

Om emnet: PED115 er et valgemne for 2. og 3. årsstudenter ved Det psykologiske fakultet. Emnet tilhører pedagogikk. Det var nytt i 2017 og gjennomføres hvert høstsemester.

Om undervisning og vurdering

Organisering av undervisningen

- 12 forelesninger med presentasjon av stoff og korte diskusjonsoppgaver som aktiviserte studentene.
- 11 studentstyrte seminarer der studentene jobbet med to oppgaver på hvert seminar og der de ledet hvert seminar etter tur.
- Emneansvarlig (Åge Diseth) har hatt samtlige forelesninger.

Vurderingsform

- Skriftlig skoleeksamen, karakter A-F
- Studentene fikk utdelt et PPT dokument med til sammen 22 oppgaver, en fra tema i hver enkelt forelesning. De jobbet med to av oppgavene på hvert seminar, og vikk vite at eksamen ville bestå av et tilfeldig utvalg av tre av de 22 oppgavene som de jobbet med på seminarene.

Om studentenes evaluering

Se også datagrunnlaget for evalueringen til slutt i dette dokumentet.

Deltakere og respondenter

- Ifølge MittUiB er det 23 deltakere på emnet
- Ifølge studentenes egenregistrering av deltakelse på seminarer er det 19 reelle deltakere på emnet.
- 13 studenter besvarte evalueringen, 8 av studentene ga i tillegg skriftlige kommentarer i evalueringsskjemaet.
- Det var **18 studenter** som avla eksamen i emnet høsten 2025
- Det betyr at ca. **70%** av de som er reelle studenter besvarte evalueringen.

Vurdering av emnets faglige innhold

- De fleste er delvis eller helt enig i at emnets faglige innhold er relevant og oppdatert. De fleste er helt enig i at emnet er relevant for videre studier.
- Det er noe delte meninger om undervisningsformen støttet godt opp om læringsutbyttebeskrivelsen: noen er hverken enig eller uenig, men de fleste er delvis eller helt enig.

- Nesten alle er delvis eller helt enig i at vurderingsformen er relevant, og at det er god sammenheng mellom undervisning, læringsaktivitet og vurdering.
- De fleste er helt enig i at arbeidsmengden står i forhold til antall studiepoeng, emnets innhold er relevant og oppdatert, og at arbeidsmengden er passende.

Oppmøte på undervisning

- Omtrent halvparten av de som svarte på evalueringen har vært på mer enn syv av forelesningene.
- Alle har vært på 5-6 eller mer av 12 seminarer, 69% har vært på syv eller flere seminarer.

Kvaliteten på forelesningene og seminarene

- Kvaliteten på forelesningene: Omtrent halvparten (6 studenter) synes at forelesningene har hatt god eller veldig god kvalitet, fem studenter synes forelesningene har hatt middels kvalitet, og to studenter synes forelesningene har hatt dårlig kvalitet.
- Omtrent halvparten (syv studenter)) synes at seminarene har hatt middels kvalitet, fire studenter synes at kvaliteten har vært god eller veldig god. to studenter synes kvaliteten har vært veldig dårlig.
- Studentene er mer fornøyd med kvaliteten på forelesningene enn kvaliteten på seminarene.

Punktvis fremstilling av skriftlige enkeltkommentarer fra studentene

Forelesningene generelt

- Foreleseren er hyggelig, imøtekommende og sjarmerende
- Forelesningene oppleves som ustrukturerte, rotete og kaotiske gjennom hele semesteret
- PowerPoint-lysarkene mangler tydelig sammenheng og struktur, vanskelige å navigere
- Forelesninger var kjapp opprømsing av stikkord fra lysarkene
- Svært lite helhetlig forståelse formidlet; mange fikk bedre utbytte av selvstudium/litteratur enn av å møte i forelesning
- Oppleves tidvis som om foreleser ikke har 100 % kontroll på eget innhold
- Etter hvert sluttet flere å møte opp og valgte ren selvstudium

Læremidler og pensum

- God og ryddig oversikt over temaer i moduler
- God tilgang på litteratur (litteraturkiosk + digital litteraturliste)
- En del av litteraturen oppleves som utdatert (flere kilder fra før 2010)
- Positivt at emnebeskrivelsen ble gitt som relevante spørsmål til eksamen

Seminarordningen

- Obligatorisk oppmøte uten tilstrekkelig oppfølging oppleves meningsløst
- Manglet veiledning/fagperson eller erfaren student som seminarleder
- Studentene ble ofte sittende usikre på hvordan de skulle jobbe selvstendig
- Dagens modell der én student har ansvar per tema fungerte dårlig; mange opplevde at de ikke rakk å sette seg godt nok inn i andres temaer på 2 timer
- Forslag: heller at alle i gruppa forbereder seg til hvert tema og deler kunnskap jevnt

- Ansettelse av dedikerte seminarledere ville gitt mye bedre struktur og produktivitet
- Potensialet i seminarene var godt (fint å dele kunnskap), men gjennomføringen svak

Positive sider ved emnet totalt

- Godt og spennende innhold/temaer
- Hyggelig og engasjerende foreleser (personlig fremtoning)

Hovedforslag til forbedring

- Mer tydelig struktur og sammenheng i både forelesninger og lysark
- Mindre opprømsing, mer helhetlig forklaring og formidling
- Ansette seminarledere og/eller gi mer oppfølging og struktur i seminarene
- Vurdere seminarmodell der alle forbereder alle temaer
- Oppdatere noe av den eldste litteraturen

Emneansvarlig og foreleser (Åge Diseth) sine kommentarer til evalueringen

Studentene synes stort sett å være tilfredse med fagets relevans, vurderingsformer, organisering etc., og de fleste er middels eller godt/svært godt fornøyd med kvaliteten på undervisningen. Det er likevel potensial for forbedring, noe som er særlig tydelig i studentenes skriftlige kommentarer:

Manglende struktur på PPT/lysark: dette er en forståelig kommentar. Jeg har brukt mye tid på å redusere stoffmengde og organisere innholdet i lysark/PPT, men forstår at det kan være nyttig med en runde til med redigering/organisering.

Opprømsing fra lysark i undervisning/manglende sammenheng mellom deler av fagstoffet ui undervisningen: Denne kommentaren er også forståelig, og henger sammen med forrige problem. Et annet problem er at anbefalt litteratur består av hele 33 enkeltstående bokkapitler og artikler, i tillegg til en hel bok. Det er krevende å skape en sammenheng mellom så mange enkeltstående kilder. Innholdet i artiklene og boken er også for en stor del nokså faktabasert og lite diskuterende. I tillegg overtok jeg en forelesningsrekke med en organisering av stoffet der hver forelesning tok for seg et enkelt hovedtema. Dermed ble det vanskelig å skape sammenheng mellom ulike tema i hver enkelt forelesning.

Misnøye med at seminar er studentstyrt: En høyst forståelig kommentar, det er en stor svakhet at seminarene ikke er ledet av f.eks en erfaren student. Studentene synes å oppleve usikkerhet rundt hvordan de skal bruke seminarene, og de tviler på hensikten. Jeg antar at det er et økonomisk spørsmål å ansette seminarleder.

Spørsmål til eksamen som del av undervisning: Studentene synes å være tilfreds med en direkte sammenheng mellom oppgaver på seminarer og eksamensoppgaver.

Misnøye med obligatorisk oppmøte på seminarer: Studentene opplever det som et paradoks at det er obligatorisk oppmøte på (minst seks) seminarer selv om de kun er studentstyrt, mens det ikke er obligatorisk oppmøte på forelesningene. Dette kan sende et uheldig signal om at det er seminarene som det er viktig å delta på, ikke forelesningene. Dette kan ha bidratt til noe dårlig oppmøte på forelesningene.

Generelle kommentarer: på hver forelesning ga jeg studentene i oppgave å diskutere faglige tema i smågrupper noen minutter. Jeg fikk inntrykk av at dette fungerte greit, men ser at ingen kommenterer det i evalueringen.

Kommentar om foreleserens fremtoning: Studentene beskriver foreleser som hyggelig, imøtekomende, engasjerende. Det er jo fint, men det er altså potensiale for å forbedre faglig innhold i forelesningene.

Gammel litteratur som bør oppdateres: En forståelig kommentar. Faget mangler en helhetlig fremstilling i en eller flere lærebøker.

Forslag til tiltak fra emneansvarlig

Reorganisering av forelesningenes innhold: Hver enkelt forelesning var organisert rundt et hovedtema med et bestemt faglig innhold. For eksemplen var temaet helsefremmende arbeid presentert i en forelesning, mens tverrfaglig samarbeid var presentert i en annen forelesning. De to temaene er interessante å diskutere sammen. Det samme gjelder forholdet mellom eksempelvis læreplanreformer og bioøkologisk teori som i dag er behandlet i hver sin forelesning, men som begge beskriver et interessant makroperspektiv på elevens læringsmiljø. Innholdet i hver enkelt forelesning kan også endres slik at det i større grad samsvarer med selve emnebeskrivelsen for faget.

Litteratur: Et annet problem er at mye av stoffet i litteraturen er faktabasert og i liten grad inviterer til diskusjon: mange av diskusjonene ender opp i nokså selvsagte slutninger om at det er viktig med samarbeid, kommunikasjon, styrking relasjoner, forbedring av miljø og å ta hensyn til barnets beste. Alt dette er jo viktig, men mangler ofte diskusjon av alternative teoretiske forklaringer. For eksempel er elevens psykososiale miljø et hovedtema som behøver en kobling til elevens psykososiale utvikling i selve undervisningen og i kurslitteraturen. En ensidig fremstilling av skolens læringsmiljø uten hensyn til individuelle forskjeller blant elevene er også ufullstendig. Atferd er alltid et resultat av spillet mellom individ og miljø, noen som kan tydeliggjøres i mye større grad, og som er i samsvar med emnebeskrivelsens vekt på både psykologi og pedagogikk. Dette faget har behov for en samlet fremstilling som i større grad knytter teori til konkrete eksempler. For eksempel viser emnebeskrivelsen at faget bygger på psykologi, pedagogikk og sosiologi. Det er mye psykologi i emnet, for eksempel mestring, motivasjon, stress og psykisk helse. Selve hovedtemaet skolens læringsmiljø i møte med elevens utfordringer, samt mikro/makroperspektiver, er midt i skjæringspunktet mellom pedagogikk og psykologi (pedagogisk psykologi). Det er imidlertid lite sosiologi i dette emnet og jeg ser heller ikke noe behov for å introdusere mer.

Aktivitet i forelesningene: Kan for eksempel vurdere å introdusere korte case.

Litteratur: Særlig på bachelornivå er det en stor fordel å bruke mest mulig lærebøker og færre artikler/bokkapitler. Flere lærebøker på litteraturlisten ville gitt bedre sammenheng mellom tema, mer diskusjon av faglige poenger og mindre oppramsing/fragmentering av faglig kunnskap.

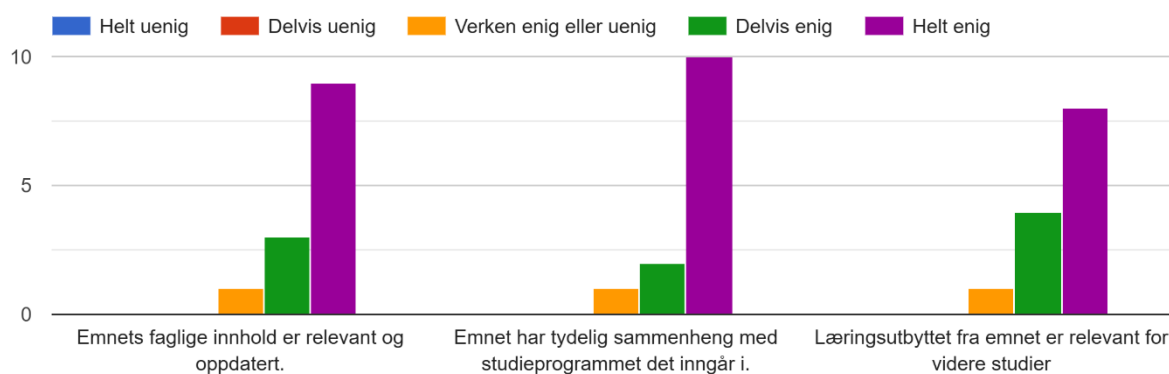
Obligatorisk fremmøte: Vurdere dagens ordning med obligatorisk frammøte på de studentledede seminarene. Fraværet av ansatt seminarleder er et hovedproblem. Et annet problem er at seminardeltakelse er obligatorisk, mens forelesningene ikke er obligatorisk. Dette sender et signal til studentene om at seminarene er viktigere enn forelesningene, noe som antakelig fører til lavere deltagelse på forelesningene. Det er også et problem at seminarene er studentstyrte, og det er derfor ingen sikker måte å registrere studentenes deltagelse. En løsning er å organisere undervisningen som forelesninger og seminar i hver enkelt undervisningsøkt, for eksempel **3 timer**

undervisning der to av timene er forelesning (med innlagte aktiviteter) og **den siste timen er seminar** som er mer eller mindre studentstyrt (under veiledning av foreleser. Denne modellen brukes på **PED210**. Min vurdering er at obligatorisk oppmøte er unødvendig, spesielt fordi dette faget har skoleeksamen ute hjelpemidler, hvilket er tilstrekkelig som kontrollmekanisme.

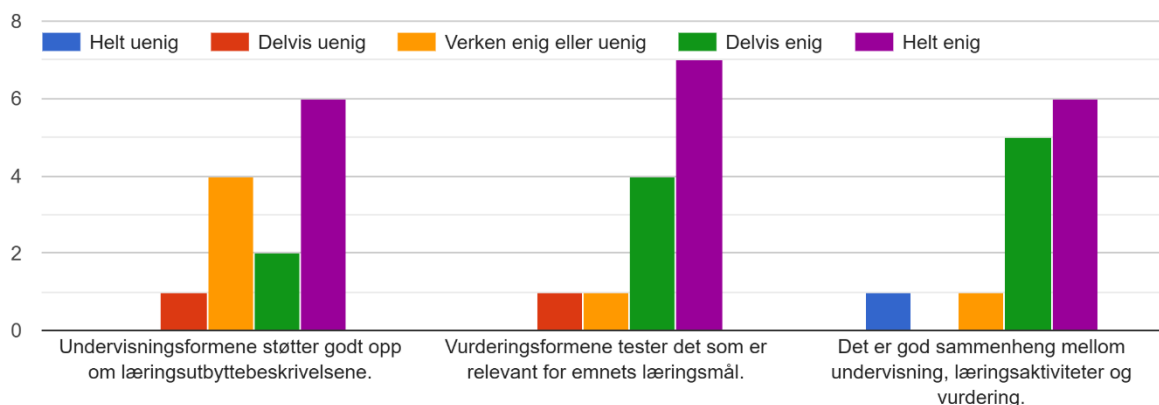
Generell kommentar: Det har vært interessant og lærerikt å gjennomføre dette emnet for første gang, og jeg ser frem til å jobbe med å videreutvikle emnet.

Datagrunnlag for evalueringen

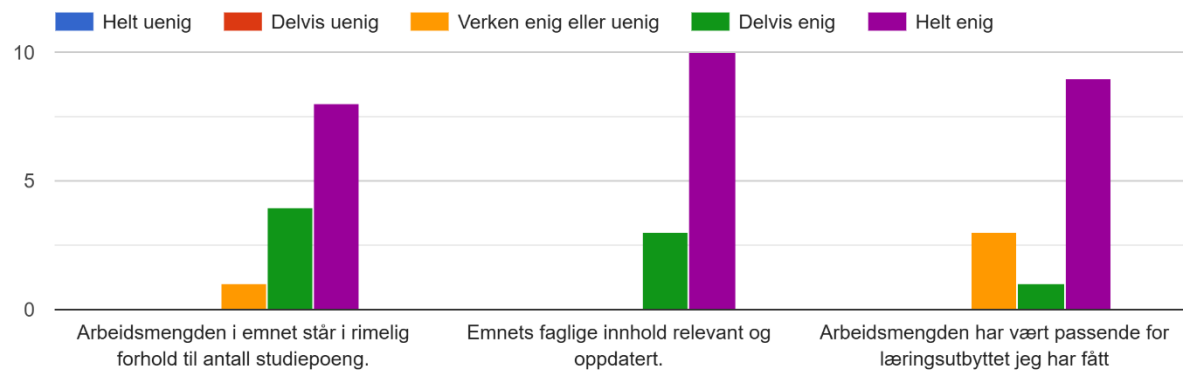
Emnets faglige innhold

Pedagogiske valg og læringsdesign

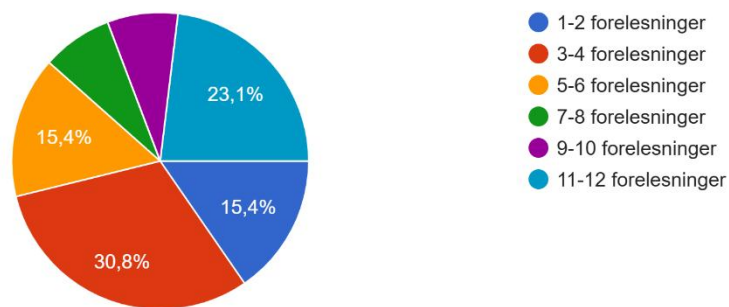

Arbeidsmengde og studiepoenguttelling

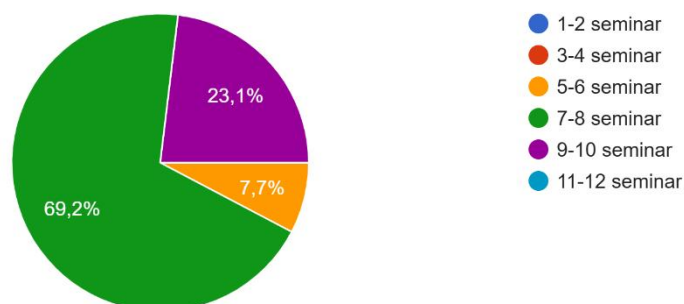
Hvor mange av forelesningene har du deltatt på?

13 svar

Hvor mange av seminarene har du deltatt på?

13 svar

Din vurdering av kvaliteten på undervisningen

